

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 593/2015-17

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 24. septembra 2015 v senáte zloženom z predsedníčky Ľudmily Gajdošikovej a zo sudcov Sergeja Kohuta a Ladislava Orosza (sudca spravodajca) predbežne prerokoval sťažnosť [REDACTED], [REDACTED], zastúpeného Advokátskou kanceláriou [REDACTED], [REDACTED], konajúcou prostredníctvom konateľky a advokátky [REDACTED], ktorou namieta porušenie svojho základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 41 Cob 241/2012 z 18. decembra 2013, a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDACTED] o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 4. apríla 2014 doručená sťažnosť [REDACTED], [REDACTED] (ďalej len „sťažovateľ“), zastúpeného [REDACTED],

██████████, konajúcou prostredníctvom konateľky a advokátky ██████████, ktorou namieta porušenie svojho základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) rozsudkom Krajského súdu v Banskej Bystrici (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 41 Cob 241/2012 z 18. decembra 2013 (ďalej aj „napadnutý rozsudok krajského súdu“).

Z obsahu sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovateľ sa v procesnom postavení žalobcu v konaní pred Okresným súdom Banská Bystrica (ďalej len „okresný súd“) vedenom pod sp. zn. 60 Cb 98/2004 domáhal pôvodne voči šiestim žalovaným, a to ██████████, ██████████ (ďalej len „žalovaný v 1. rade“), ██████████, ██████████ (ďalej len „žalovaný v 2. rade“), ██████████, ██████████ (ďalej len „žalovaný v 3. rade“), ██████████, ██████████ (ďalej len „žalovaný vo 4. rade“), ██████████ (ďalej len „žalovaný v 5. rade“), a obchodnej spoločnosti ██████████, ██████████ ██████████ (ďalej len „žalovaná v 6. rade“), zaplata sumy 57 389,76 € s príslušenstvom ako náhrady škody, ktorú uplatnil v časti 1 659,70 € podaným návrhom zo 14. marca 1997 a vo zvyšnej časti podaním z 27. októbra 2006 (zmena petitu pripustená okresným súdom 16. januára 2007).

Základom argumentácie sťažovateľa v predmetnom súdnom konaní bolo tvrdenie, „že Najvyšší súd Slovenskej republiky Rozsudkom zo dňa 01. 10. 1998, č. k. 4 Obo 32/1998 o vyslovenie neplatnosti uznesenia valného zhromaždenia rozhodol, že uznesenie valného zhromaždenia spoločnosti ██████████ ... (právny predchodca ██████████...), zo dňa 28. 04. 1994, ktorým bolo schválené uplatňovanie Prémiového poriadku (na základe prémiového poriadku boli spoločníkom spoločnosti ██████████, okrem sťažovateľa, vyplatené v rokoch 1994, 1995 a 1996 prémie spolu vo výške 497.635,76 EUR...) je neplatné...

Na základe tejto skutočnosti si Sťažovateľ z dôvodu opatrnosti najskôr uplatnil na súde svoj nárok vo výške 1.659,70 EUR, ktorý následne, po zistení relevantných skutočností, navýšil.“.

Sťažovateľ v sťažnosti uvádza, že „bol zo spoločnosti ■■■ vylúčený, a to valným zhromaždením konaným dňa 20. 12. 1996, pričom sa sťažovateľ domáhal v súdnom konaní určenia neplatnosti uznesenia valného zhromaždenia o jeho vylúčení, ktoré konanie sa skončilo rozsudkom v roku 2005, tak že sťažovateľ bol právoplatne zo spoločnosti ■■■ vylúčený“.

Sťažovateľ ďalej uvádza, že „návrhom zo dňa 14. 05. 1999 (t. j. po začatí Súdneho konania) uplatnil sumu vo výške 4.957.000,- SK titulom vyrovnacieho podielu, ktoré konanie bolo vedené pod sp. zn. 40 Cb 38/1999 na Krajskom súde v Banskej Bystrici, právoplatne skončené v 07/2009 (Rozsudok Najvyššieho súdu SR, č. k. 3 Obo 66/2008, zo dňa 07. 05. 2009, ktorým bol Rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici, č. k. 40 Cb 38/1999 zo dňa 06. 06. 2007 potvrdený), tak, že sťažovateľovi je spoločnosť ■■■ povinná zaplatiť sumu vo výške 885.804,- Sk s príslušenstvom (rozdiel medzi uplatnenou sumou a sumou v rozhodnutí bol spoločnosťou ■■■ zaplatený počas súdneho konania dobrovoľne)...

V dôsledku neoprávneného vyplatenia finančných súm na základe Prémiového poriadku, ktoré spoločnosti ■■■ nikdy neboli vrátené (s odôvodnením uskutočneným počas súdneho konania o zbytočnosti domáhania sa tejto pohľadávky, keďže už by mala byť premlčaná), bol sťažovateľ ukrátený na vyrovnacom podiely, ktorý mu mal byť vypočítaný z účtovnej závierky za rok 1996 - avšak z čistého obchodného imania, ktoré nebolo ovplyvnené protizákonným konaním spoločnosti ■■■.“.

Okresný súd rozsudkom sp. zn. 60 Cb 98/2004 z 26. septembra 2012 na návrh sťažovateľa konanie voči žalovaným v 1. až 5. rade zastavil. Ďalším výrokom návrh sťažovateľa voči žalovanej v 6. rade v celom rozsahu zamietol. Sťažovateľ tvrdí, že z odôvodnenia prvostupňového rozhodnutia možno vyvodíť, že v „časti nároku sťažovateľa

vo výške 53.489,22 EUR mal za to, že nárok sťažovateľa je premlčaný (prisvedčil námietke premlčania vznesenej spoločnosťou ■■■■■), a to z dôvodu, že listiny, na základe ktorých sa mohol sťažovateľ dozvedieť o škode boli doložené na súd odporcom spoločnosťou ■■■■■ v Súdnom konaní dňa 20. 11. 2000, a teda uplynutím 4-ročnej subjektívnej premlčacej doby dňa 21. 11. 2004 mal nárok za premlčaný.

Uvedené určenie premlčania bolo v konečnom dôsledku Krajským súdom Banská Bystrica ako súdom dovolacím považované za nesprávne.

V časti vo výške 1.659,70 EUR mal prvostupňový súd za to, že nárok sťažovateľa premlčaný nie je, uviedol, že sťažovateľ nepreukázal atribúty vzniku nároku na náhradu škody, pričom uviedol, že svoje tvrdenia mal sťažovateľ uvádzať v Súdnom konaní - vyrovnací podiel. “.

Proti rozsudku okresného súdu sp. zn. 60 Cb 98/2004 z 26. septembra 2012 podal sťažovateľ odvolanie, o ktorom rozhodol krajský súd napadnutým rozsudkom tak, že odvolaním napadnutý rozsudok v napadnutej časti výroku, ktorým okresný súd návrh sťažovateľa voči žalovanej v 6. rade v celom rozsahu zamietol, potvrdil. Podľa sťažovateľa „základom odôvodnenia zamietnutia nároku je premlčanie, pričom odvolací súd mal za to, že subjektívna lehota začala plynúť dňa 01. 10. 1998, t. j. deň vydania Rozsudku NS SR, pričom už v tomto čase mal mať sťažovateľ vedomosť o rozsahu škody. Na základe akých právnych úvah k uvedenému záveru dospel, odvolací súd neuvádza, naopak cituje, že rozsah a výška škody pre začatie plynutia premlčacej doby musí byť taká, aby postačovala pre možnosť uplatnenia nároku na súde, pričom však uvedená citácia právnej teórie je v rozpore so záverom odvolacieho súdu, keďže v predmetnom čase sťažovateľ vôbec nevedel a ani nemohol určiť rozsah škody.

Taktiež odvolací súd uvádza pojednávanie konané dňa 20. 03. 2002, ako aj písomné podanie zo strany súdu o oznámení doloženia dokladov do spisu zo strany odporcu - spoločnosti ■■■■■ sťažovateľovi, bez špecifikácie dátumu, ako dátumy rozhodné pre plynutie subjektívnej lehoty, zároveň počíta lehotu od právoplatnosti rozhodnutia Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 41 Cob 21/94 (správne má byť 41 Cb 21/94).

Čo sa týka nároku sťažovateľa v časti 1.659,70 EUR, ktorú taktiež ako prvostupňový súd považuje za nepremlčanú, odvolací súd len uvádza, že neboli preukázané predpoklady vzniku nároku na náhradu škody, bez akejkoľvek bližšej špecifikácie.

Ohľadom námietky sťažovateľa, že sa o škodu mohol dozvedieť až dňa 15. 10. 2006, kedy bol vyhotovený Znalecký posudok v Súdnom konaní - vyrovnací podiel (nesprávne uvedené konanie zo strany odvolacieho súdu 41 Cb 38/99, správne číslo konania je 40 Cb 38/99), uvádza, že súdne konania vzájomne nesúviseli.“.

K podstate veci sťažovateľ uvádza, že «nebolo možné z jeho strany ani v jednom z mnohých dátumov, od ktorých súdy začínajú určovať premlčaciu dobu - objektívne určiť výšku jeho škody tak, aby túto bolo možné obsahovo vyjadriť tak, aby si mohol svoj nárok uplatniť na súde.

V Súdnom konaní - vyrovnací podiel, kde sa tento určoval (a to na základe znaleckého dokazovania, ako kategórie, na ktorej určenie sú potrebné odborné vedomosti), nebolo možné vziať do úvahy Rozsudok NS SR, keďže vyrovnací podiel sa podľa právneho názoru súdu mal určovať z účtovnej závierky za rok 1996, pričom Rozsudok NS SR je z roku 1998. Práve vyhotovením znaleckého posudku bolo určené aký vyrovnací podiel sťažovateľovi patrí, a teda bol zrejмый aj následok protiprávneho konania, ktorým boli zo spoločnosti ■■■ „vytiahnuté“ finančné prostriedky.».

V nadväznosti na už citované sťažovateľ namieta, že „tak prvostupňový, ako aj odvolací súd dospeli po 17-tich rokoch súdneho konania k záveru, že nárok sťažovateľa je premlčaný, v časti 1.659,70 EUR dospeli k záveru nepreukázania atribútov nároku na náhradu škody, a to len konštatáciou tejto skutočnosti, bez akéhokoľvek bližšieho odôvodnenia... napriek skutočnosti neoprávneného vyplatenia finančných prostriedkov - tak ako skonštatoval NS SR, ktorou sa reálne znížilo čisté obchodné imanie spoločnosti ■■■, sťažovateľovi - ako spoločníkovi spoločnosti ■■■, resp. ako vylúčenému spoločníkovi spoločnosti ■■■, žiadny nárok nepatrí, a to napriek tomu, že sa tohto nároku domáha od roku 1997.“.

Podľa názoru sťažovateľa napadnutým rozsudkom krajského súdu bolo porušené jeho základné právo podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a právo podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. Rozhodnutie odvolacieho súdu hodnotí ako arbitrárne, nesúhlasí s právnymi názormi, na ktorých je založené. Závery krajského súdu považuje za nedostatočne odôvodnené, nepresvedčivé, t. j. za arbitrárne a z ústavnoprávneho hľadiska neudržateľné. Takto hodnotí sťažovateľ aj postup krajského súdu, ktorý predchádzal vydaniu napadnutého rozhodnutia.

Na základe uvedenej argumentácie sa sťažovateľ domáha, aby ústavný súd po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie nálezom takto rozhodol:

„1. Základné právo sťažovateľa na spravodlivé súdne konanie vyplývajúce z čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky Rozsudkom Krajského súdu v Banskej Bystrici, č. k. 41 Cob 241/2012 zo dňa 18. 12. 2013 porušené bolo.

2. Rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici, č. k. 41 Cob 241/2012 zo dňa 18. 12. 2013 sa zrušuje a vec sa vracia Krajskému súdu v Banskej Bystrici na ďalšie konanie.

3. Krajský súd v Banskej Bystrici je povinný zaplatiť sťažovateľovi primerané finančné zadostučinenie vo výške 15.000,- EUR do jedného mesiaca od právoplatnosti tohto nálezu na účet sťažovateľa.

4. Krajský súd Banská Bystrica je povinný uhradiť sťažovateľovi trovy konania vo výške 340,90 EUR do 15 dní od právoplatnosti tohto nálezu na účet jeho právneho zástupcu.“

II.

Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd návrh na začatie konania predbežne prerokuje podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa a zisťuje, či nie sú dôvody na odmietnutie návrhu podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania návrhy, na ktorých prerokovanie nemá právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Z citovaného § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde vyplýva, že úlohou ústavného súdu pri predbežnom prerokovaní sťažnosti je tiež posúdiť, či táto nie je zjavne neopodstatnená. V súlade s konštantnou judikatúrou ústavného súdu o zjavne neopodstatnenú sťažnosť ide vtedy, keď namietaným postupom alebo namietaným rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok príčinnej súvislosti medzi označeným postupom alebo rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú preto možno považovať sťažnosť, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistí žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, tiež napr. I. ÚS 4/00, II. ÚS 101/03, IV. ÚS 136/05, III. ÚS 198/07). K iným dôvodom, ktoré môžu zakladať záver o zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti, nesporne patrí aj ústavnoprávny rozmer, resp. ústavnoprávna intenzita namietaných pochybení, resp. nedostatkov v činnosti alebo rozhodovaní príslušného orgánu verejnej moci, posudzovaná v kontexte s konkrétnymi okolnosťami prípadu (IV. ÚS 362/09, m. m. IV. ÚS 62/08).

Podľa § 20 ods. 3 zákona o ústavnom súde je ústavný súd viazaný návrhom na začatie konania okrem prípadov výslovne uvedených v tomto zákone. Viazanosť ústavného súdu návrhom na začatie konania sa prejavuje vo viazanosti petitom, teda tou časťou sťažnosti, v ktorej sťažovateľ špecifikuje, akého rozhodnutia sa domáha (§ 20 ods. 1 zákona o ústavnom súde), čím zároveň vymedzí rozsah predmet konania pred ústavným súdom z hľadiska požiadavky na poskytnutie ústavnej ochrany. Vzhľadom na to môže ústavný súd rozhodnúť len o tom, čoho sa sťažovateľ domáha v petite svojej sťažnosti, a vo vzťahu k tomu subjektu, ktorého označil za porušovateľa svojich práv. Platí to predovšetkým v situácii, keď je sťažovateľ zastúpený zvoleným advokátom (m. m. II. ÚS 19/05, III. ÚS 2/05, IV. ÚS 287/2011). Ústavný súd zároveň pripomína, že tvrdenia o porušení iných základných práv, než sú uvedené v petite sťažnosti (v sťažnosti sťažovateľa ide o základné právo na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, pozn.), v súlade so svojou doterajšou judikatúrou ústavného súdu považuje iba za súčasť argumentácie (III. ÚS 149/04, II. ÚS 65/07).

Vychádzajúc z petitu sťažnosti, ústavný súd konštatuje, že sťažovateľ namieta porušenie svojho základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru rozsudkom krajského súdu sp. zn. 41 Cob 241/2012 z 18. decembra 2013, ktorým bol potvrdený rozsudok okresného súdu sp. zn. 60 Cb 98/2004 z 26. septembra 2012 v napadnutej časti výroku, ktorým bol návrh sťažovateľa voči žalovanej v celom rozsahu zamietnutý.

V súvislosti s predbežným prerokovaním sťažnosti sťažovateľa ústavný súd upozorňuje na svoju ustálenú judikatúru, v ktorej opakovane zdôrazňuje, že nie je súčasťou systému všeobecných súdov, ale podľa čl. 124 ústavy je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti. Z ústavného postavenia ústavného súdu vyplýva, že zásadne nie je oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecných súdov, ktoré pri výklade a uplatňovaní iných než ústavných zákonov vytvorili skutkový a právny základ ich rozhodnutí. Úlohou ústavného súdu totiž nie je zastupovať všeobecné súdy, ktorým predovšetkým prislúcha interpretácia a aplikácia zákonov. Jeho úloha sa obmedzuje

na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou o ľudských právach a základných slobodách. Posúdenie veci všeobecným súdom sa môže stať predmetom kritiky zo strany ústavného súdu iba v prípade, ak by závery, ktorými sa všeobecný súd vo svojom rozhodovaní riadil, boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne. O arbitrárnosti (svojvôli) pri výklade a aplikácii zákona všeobecným súdom možno uvažovať len v prípade, ak by sa tento pri svojom rozhodovaní natoľko odchýlil od znenia príslušných ustanovení zákona, že by tým zásadne poprel ich účel a význam (m. m. I. ÚS 115/02, I. ÚS 12/05, I. ÚS 382/06).

Zo sťažnostnej argumentácie sťažovateľa vyplýva, že sa v podstate domáha „revízie“ napadnutého rozsudku krajského súdu, ktorým bol potvrdený jeho odvolaním napadnutý výrok rozsudku okresného súdu sp. zn. 60 Cb 98/2004 z 26. septembra 2012 o zamietnutí jeho žaloby voči žalovanej. Sťažovateľ sa touto žalobou domáhal priznania nároku na náhradu škody z titulu zodpovednosti podľa § 424 Občianskeho zákonníka vo výške určenej ako rozdiel medzi ziskom po zdanení dosiahnutým žalovanou v 6. rade za roky 1992 - 1996 a skutočným ziskom nezníženým o prémie, mzdy a funkčné pôžitky vyplatené žalovaným v 1. až 5. rade v uvedenom období podľa prémievého a mzdového poriadku, ktorý bol rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 4 Obo 32/1998 z 1. októbra 1998 určený ako neplatný.

K odvolaniu sťažovateľa krajský súd sa v odôvodnení napadnutého rozsudku uvádza:

«Krajský súd v Banskej Bystrici ako súd odvolací prejednal odvolanie v rozsahu podľa ust. § 212 ods. 1 O. s. p., bez nariadenia pojednávania podľa § 214 ods. 2 O. s. p. a dospel k záveru, že odvolanie navrhovateľa nie je dôvodné.

Z obsahu spisu odvolací súd zistil, že navrhovateľ sa podaným návrhom zo dňa 14. 3. 1997 doručeným súdu dňa 14. 4. 1997 domáhal voči odporcom 1/ až 6/ náhrady škody bez jej vyčíslenia s tým, že výšku škody upresní neskôr. Náhradu škody žiadal ako bývalý spoločník spoločnosti [REDAKOVANÉ] od odporcov 1/ až 6/ za plnenie poskytnuté odporcom 6/ odporcom 1/ až 5/ v súvislosti s tzv. „pracovno-právnym vzťahom“ (ako mzdy, odmeny, funkčné pôžitky, služby a podobne) za obdobie od 1. 7. 1992 až

do 20. 12. 1996. Písomným podaním zo dňa 18. 7. 1997 doručeným súdu dňa 22. 7. 1997 navrhovateľ oznámil, že si uplatňuje škodu minimálne vo výške 1.659,70 eur (50.000,- Sk) s tým, že doplnenie návrhu vo veci označenia skutkového stavu a právneho dôvodu vykoná súčasne s určením výšky škody, pretože toto určenie je závislé od výsledku súdneho konania prebiehajúceho pred Krajským súdom v Banskej Bystrici pod sp. zn. 41 Cb 21/94. V písomnom doplnení návrhu doručenému súdu dňa 1. 10. 1999 navrhovateľ uviedol, že sa domáha priznania nároku na náhradu škody z titulu zodpovednosti podľa § 424 Obč. zák. vo výške určenej ako rozdiel medzi dosiahnutým ziskom po zdanení dosiahnutým odporcom 6/ za roky 1992 - 1996 a skutočným ziskom neznížením o prémie, mzdy a funkčné pôžitky vyplatené odporcom 1/ až 5/ v uvedenom období podľa prémiového a mzdového poriadku, ktorý bol rozsudkom Najvyššieho súdu SR určený ako neplatný. Zároveň navrhol v tomto podaní vykonať dôkaz označenými listinami vyhotovenými odporcom 6/ s tým, že po predložení týchto listín je navrhovateľ schopný upresniť výšku svojho nároku podľa zisteného rozdielu zisku odporcu a časti zisku použitého v prospech odporcov 1/ až 5/. Na základe výzvy súdu zo dňa 2. 11. 2000 predložila právna zástupkyňa odporcov 1/ až 6/ na založenie do spisu súdom požadované listinné dôkazy, a to dňa 20. 11. 2000. Navrhovateľ vzal pred začatím konania vo veci samej žalobu o náhradu škody voči odporcom 1/ až 5/ späť, na základe tohto prejavu navrhovateľa okresný súd konanie voči odporcovi 1/ až 5/ zastavil a zaviazal navrhovateľa nahradiť odporcom 1/ až 5/ trovy právneho zastúpenia. Ďalej odvolací súd zistil, že písomným podaním doručeným súdu dňa 27. 10. 2006 navrhovateľ vyčíslil svoj nárok na náhradu škody, ktorú si uplatnil voči odporcovi 6/ vo výške istiny 1.728.924,- Sk spolu s príslušenstvom. Okresný súd na základe takto špecifikovanej výšky žalovanej sumy na pojednávaní dňa 16. 1. 2007 uznesením pripustil rozšírenie žaloby o zaplatenie ďalšej sumy vo výške 1678.924,- Sk s prísl. Písomným podaním navrhovateľa zo dňa 8. 2. 2010 doručeným súdu dňa 11. 2. 2010 upravil žalobný petit tak, že sa domáha zaplatenia sumy 55.148,92 eur s úrokom z omeškania vo výške 24,13 % ročne zo sumy 55.148,92 eur od 31. 3. 1998 do zaplatenia a tento petit zostal nezmenený aj ku dňu rozhodovania okresným súdom. Právna zástupkyňa odporcu vzniesla v konaní námietku premlčania nároku navrhovateľa...

V konaní bolo preukázané, že navrhovateľ bol spoločníkom obchodnej spoločnosti odporcu 6/ od 3. 6. 1992 do 20. 12. 1996, kedy bol zo spoločnosti vylúčený. V konaní bolo tiež preukázané, že navrhovateľovi bolo rozsudkom Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 40 Cb 38/1999 zo dňa 6. 6. 2007 v spojení s rozsudkom Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3 Obo 66/2008 zo dňa 7. 5. 2009 priznané právo na zaplatenie titulom vyrovnacieho podielu. Nebolo sporné, že odporca 6/ si splnil svoju povinnosť a zaplatil navrhovateľovi požadovanú sumu titulom vyrovnacieho podielu v celom rozsahu. V konaní bolo napokon preukázané, že rozsudkom Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4 Obo 32/98-107 zo dňa 1. 10. 1998 bol zmenený rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 41 Cb 21/1994-93 zo dňa 8. 10. 1997 a bolo vyslovené, že uznesenie valného zhromaždenia spoločnosti [REDAKOVANÉ] z 28. 4. 1994 v bode 6., pokiaľ ním bolo schválené uplatňovanie prémiového poriadku 1/94 v časti o prémiovaní riaditeľov spoločnosti je neplatné.

Okresný súd návrh navrhovateľa zamietol v celom rozsahu, v časti 53.489,22 eur z dôvodu premlčania, pričom po vykonanom dokazovaní posúdil začatie plynutia subjektívnej premlčacej lehoty dňom 21. 11. 2000, teda odo dňa nasledujúceho po dni, kedy odporca 6/ do súdneho spisu doručil navrhovateľom požadované listinné doklady, ktoré tento predložil 20. 11. 2000 a uviedol, že premlčacia lehota uplynula dňa 22. 11. 2004. Keďže navrhovateľ rozšíril žalobný návrh o zaplatenie sumy 1.678.924,-Sk dňa 27. 10. 2006, po uplynutí subjektívnej štvorročnej premlčacej lehoty zamietol nárok navrhovateľa v tejto časti z dôvodu premlčania.»

Krajský súd za kľúčový právny problém pri rozhodovaní o veci sťažovateľa považoval námietku premlčania nároku na náhradu škody, ku ktorej uviedol:

„Navrhovateľ sa domáha svojho nároku titulom náhrady škody; na právnu úpravu premlčania v súvislosti s náhradou škody a bezdôvodným obohatením nie je aplikovateľná občiansko-právna úprava. Pri premlčaní nároku na náhradu škody vychádza Obchodný zákonník z podobnej konštrukcie počiatku plynutia premlčacej doby ako Občiansky zákonník s tým, že subjektívnu dobu viaže na odlišný moment. V zmysle § 397 je subjektívna doba štvorročná a podľa § 398 je objektívna doba 10 ročná. Subjektívna doba začína plynúť dňom, kedy sa poškodený dozvedel o škode alebo sa o nej dozvedieť mohol a o tom, kto je

povinný škodu uhradiť. Uvedená vedomosť sa viaže na existenciu oboch skutočností, t. j. škody a škodcu s tým, že nemusí byť identifikovaná presným rozsahom a výškou, ale znalosť poškodeného musí postačovať pre možnosť uplatnenia nároku na súde. Objektívna premlčacia doba sa uplatní len vtedy, keď nedošlo k uplynutiu štvorročnej subjektívnej premlčacej doby, k premlčaniu práva na náhradu škody.“

Za relevantný základ rozhodnutia o odvolaní považoval krajský súd právnu povahu nároku sťažovateľa na náhradu škody z dôvodu ukrátenia jeho podielu na zisku vyplateného žalovanou v 6. rade za obdobie rokov 1994, 1995 a 1996, v súvislosti s ktorou v odôvodnení napadnutého rozsudku uvádza:

„V danom prípade sa odvolací súd stotožnil s názorom okresného súdu, že nárok navrhovateľa vo výške 53.489,22 eur je premlčaný; avšak dospel k záveru, že navrhovateľ sa mohol dozvedieť o škode a o tom, kto je povinný škodu uhradiť už z rozhodnutia Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4 Obo 32/98-107 zo dňa 1. 10. 1998, ktorým rozsudkom bol zmenený rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 41 Cb 21/1994-93 zo dňa 8. 10. 1997, kedy Najvyšší súd vyslovil, že uznesenie valného zhromaždenia spoločnosti [REDAKOVANÉ] z 28. 4. 1994 v bode 6, pokiaľ ním bolo schválené uplatňovanie prémiového poriadku 1/94 v časti o prémiovanie riaditeľov spoločnosti je neplatná. Už v tomto čase mohol navrhovateľ získať vedomosť o rozsahu škody a o tom, kto je povinný škodu nahradiť. Aj v prípade, ak by na základe vyššie cit. rozsudku Najvyššieho súdu navrhovateľ nevedel identifikovať škodu presným rozsahom a výškou, prišiel preskúmaním veci odvolací súd k záveru, že najneskôr sa o výške škody mohol navrhovateľ dozvedieť potom, ako mu bolo súdom oznámené, že zo strany navrhovateľa boli do spisu doručené požadované listinné doklady, mzdové listy, výkazy ziskov a strát, súvahy za r. 1992 - 1996. Z obsahu spisu odvolací súd zistil, že aj keď tieto listinné doklady boli doložené do spisu dňa 20. 11. 2000, na Okresnom súde Banská Bystrica sa dňa 20. 3. 2002 konalo pojednávanie, na ktorom sa zúčastnil predchádzajúci právny zástupca navrhovateľa [REDAKOVANÉ] a na tomto pojednávaní právny zástupca navrhovateľa dokonca sám poukázal na skutočnosť, že v súvislosti s týmto konaním bolo právoplatne ukončené konanie ohľadne neplatnosti uznesenia valného zhromaždenia,

ktorým bol schválený prémieový poriadok s tým, že sa jedná o konanie 41 Cb 21/94. Zároveň odvolací súd zistil, že účastníkom konania bolo zo strany súdu oznámené, že požadované listinné dôkazy zástupkyňa odporov pripojila k spisu a majú sa možnosť s nimi oboznámiť, aby upresnili sumu, akej sa vlastne od žalovaných domáhajú a na základe akého skutkového stavu.

Z uvedeného je zrejmé, že ak by aj súd vzal do úvahy tú skutočnosť, že až dňa 20. 3. 2002 bol právny zástupca navrhovateľa oboznámený o tom, že odporca predložil do spisu požadované listinné dôkazy, najneskôr dňa 21. 3. 2002 mu začala plynúť štvorročná subjektívna premlčacia lehoty, v ktorej mohol a mal dostatok času na identifikáciu výšky škody. Navrhovateľ tak neučinil ani v lehote od právoplatnosti rozhodnutia Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 41 Cb 21/94, ktoré konanie má podľa právneho zástupcu navrhovateľa súvislosť s konaním 60 Cb 98/2004, neurobil tak ani v lehote od kedy mu bolo oznámené, že požadované listinné dôkazy sa nachádzajú v súdnom spise, navrhovateľ rozšíril svoj žalobný návrh až dňa 27. 10. 2006, teda po uplynutí štvorročnej premlčacej lehoty. “

K dôvodnosti zvyšnej časti nároku uplatňovaného sťažovateľom v sume 1 659,70 € krajský súd sa v odôvodnení napadnutého rozsudku uvádza:

„Čo sa týka zvyšku nároku vo výške 1.659,70 eur, ktorý nárok súd správne považoval za nepremlčaný, odvolací súd aj v tejto časti rozsudok okresného súdu ako vecne správny potvrdil. Zodpovednosť za škodu je objektívnou zodpovednosťou, kde pre vznik zodpovednosti sa nevyžaduje zavinenie. Predpokladmi vzniku zodpovednosti za škodu v zmysle § 373 sú protiprávny úkon, vznik škody, príčinná súvislosť (kauzálny nexus) medzi protiprávnym konaním a vznikom škody. Existenciu všetkých troch predpokladov zodpovednosti musí preukázať poškodený. Odvolací súd preskúmaním veci dospel k záveru, že ani v časti o zaplatenie 1.659,70 eur nepreukázal navrhovateľ, že by uvedenú škodu spôsobil odporca. Navrhovateľ nepreukázal predpoklady vzniku škody vyššie uvedené. Čo sa týka námietky navrhovateľa, že o škode a jej rozsahu sa mohol dozvedieť až dňa 15. 10. 2006, kedy bol vyhotovený znalecký posudok [REDACTED] v konaní 41 Cb 38/99 (správne má byť 40 Cb 38/99, pozn.), odvolací súd uvádza, že uvedené konanie

nesúviselo s prebiehajúcim konaním, v ktorom sa navrhovateľ domáha voči odporcovi náhrady škody, pričom v konaní 41 Cb 38/99 (správne má byť 40 Cb 38/99, pozn.) sa konalo o zaplatenie vyrovnacieho podielu. Správne okresný súd zamietol aj nárok navrhovateľa vo výške 2.240,84 eur, ktorá suma predstavuje rozdiel medzi pôvodne uplatňovanou sumou vo výške 57.389,76 eur a neskôr upravenou sumou vo výške 55.148,92 eur, keďže navrhovateľ v tejto časti návrh späť nevzal.“

K návrhu sťažovateľa, aby odvolací súd svojím výrokom v rozhodnutí o odvolaní sťažovateľa proti rozsudku okresného súdu z 26. septembra 2012 v prípade potvrdenia rozhodnutia prvostupňového súdu pripustil dovolanie podľa § 238 ods. 3 Občianskeho súdneho poriadku, krajský súd v odôvodnení napadnutého rozsudku uvádza:

«Navrhovateľ navrhol, aby odvolací súd ak rozsudok okresného súdu potvrdí pripustil dovolanie v zmysle § 238 ods. 3 O. s. p. a navrhol pripustiť znenie dovolacej otázky nasledovne: „majú úkony spoločnosti alebo iné právne skutočnosti ovplyvňujúce výšku vlastného imania v účtovnej závierke za kalendárny rok, ktorý je určujúci pre výpočet vyrovnacieho podielu vylúčeného spoločníka (v zmysle § 61 ods. 2 Obch. zák. platného ku dňu 20. 12. 2006), ktoré nastali po kalendárnom roku, ktorý je určujúci pre výpočet vyrovnacieho podielu vylúčeného spoločníka (v zmysle § 61 ods. 2 Obch. zák. platného ku dňu 20. 12. 1996) vplyv na vyrovnací podiel vylúčeného spoločníka?“

Podľa § 238 ods. 3 O. s. p. dovolanie je prípustné tiež proti rozsudku odvolacieho súdu, ktorým bol potvrdený rozsudok súdu prvého stupňa, ak odvolací súd vyslovil vo výroku svojho potvrdzujúceho rozsudku, že je dovolanie prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu, alebo ak ide o potvrdenie rozsudku súdu prvého stupňa, ktorým súd prvého stupňa vo výroku vyslovil neplatnosť zmluvnej podmienky podľa § 153 ods. 3 a 4.

V odseku 3 zákon upravuje prípustnosť dovolania proti rozsudku odvolacieho súdu, ktorým bol rozsudok prvostupňového súdu potvrdený. Dovolanie je prípustné, ak odvolací súd vo výroku svojho potvrdzujúceho rozsudku vyslovil, že ide o rozhodnutie, ktoré má po právnej stránke zásadný význam. Za rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu možno považovať také rozhodnutie odvolacieho súdu, ktoré rieši doposiaľ nenastolenú,

alebo v iných súvislostiach prezentovanú a právne riešenú otázku takým spôsobom, ktorý je významný z hľadiska rozhodovacej činnosti súdov vôbec, t. j. má všeobecný vplyv na prípady podobnej povahy. Z tohto hľadiska má rozhodnutie odvolacieho súdu zásadný význam spravidla vtedy, ak rieši takú právnu otázku, ktorá judikatúrou vyšších súdov nebola riešená alebo ktorej výklad v judikatúre týchto súdov nie je ustálený alebo ak odvolací súd posúdil určitú právnu otázku inak, než je riešená v konštantnej judikatúre vyšších súdov a rozhodnutie odvolacieho súdu predstavuje v tomto smere odlišné riešenie tejto právnej otázky. Odvolací súd nie je oprávnený vysloviť prípustnosť dovolania kedykoľvek a úplne podľa svojej voľnej úvahy; jeho voľnú úvahu zákon prísne vymedzuje rámcom posúdenia zásadnosti rozhodnutia správnej stránky.

Odvolací súd nevyslovil prípustnosť dovolania, nakoľko nárok navrhovateľa bol okresným súdom zamietnutý prevažne z dôvodu premlčania s tým, že odvolací súd po preskúmaní veci prišiel k totožnému záveru, že nárok navrhovateľa je premlčaný; preto nemohol ani návrh navrhovateľa posudzovať na základe iných skutočností keďže v prvom rade musel sa zaoberať vznesenou námietkou premlčania (v časti 53.489,22 eur). Z tohto dôvodu nemožno uvedené rozhodnutie odvolacieho súdu považovať po právnej stránke za rozhodnutie zásadného významu, nakoľko právna otázka premlčania bola už judikatúrou vyšších súdov riešená.»

Súčasťou obsahu základného práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 46 ods. 1 ústavy (a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru) je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany (III. ÚS 209/04, IV. ÚS 115/03). Európsky súd pre ľudské práva v rámci svojej judikatúry vyslovil, že právo na spravodlivý proces zahŕňa aj právo na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia. Odôvodnenie rozhodnutia však neznamená, že na každý argument účastníka konania je súd povinný dať podrobnú odpoveď. Splnenie povinnosti odôvodniť rozhodnutie je preto vždy posudzované so zreteľom na konkrétny prípad (napr. Georgidias v. Grécko z 29. 5. 1997, Recueil III/1997).

Odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu (prvostupňového aj odvolacieho), ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plnene realizované základné právo účastníka na spravodlivý proces (m. m. IV. ÚS 115/03, II. ÚS 44/03).

V citovanej časti odôvodnenia napadnutého rozsudku krajský súd jednoznačným spôsobom uviedol dôvody, pre ktoré odvolaniu sťažovateľa spochybňujúcemu právne závery okresného súdu nevyhovelo a pre ktoré odvolaním napadnutý výrok rozsudku okresného súdu o zamietnutí žaloby voči žalovanej ako vecne správny potvrdil. Krajský súd svoj právny názor potvrdzujúci správnosť záveru okresného súdu o premlčaní sťažovateľom uplatneného nároku na náhradu škody (v prevažujúcej časti 53 489,22 €) oprel o skutočnosť, kedy a akým úkonom (rozsudkom najvyššieho súdu sp. zn. 4 Obo 32/1998 z 1. októbra 1998, ktorým zmenil rozsudok krajského súdu sp. zn. 41 Cb 21/1994 z 8. októbra 1997 tak, že vyslovil, že uznesenie valného zhromaždenia žalovanej v 6. rade z 28. apríla 1994 v bode 6 o schválení uplatňovania prémiového poriadku 1/94 v časti premiovania riaditeľov spoločnosti je neplatné, pozn.) sa sťažovateľ mohol dozvedieť o rozsahu škody a o tom, kto je povinný škodu nahradiť. Túto skutočnosť odvolací súd považoval za rozhodujúcu z hľadiska vysporiadania sa s námietkou premlčania uplatneného nároku na náhradu škody. Podľa názoru ústavného súdu odvolací súd dôsledne ustálil moment, kedy sa sťažovateľ najneskôr dozvedel o skutočnostiach umožňujúcich mu spresniť sumu, zaplattenia akej sa od žalovanej domáha a na základe akého skutkového stavu (na pojednávaní vo veci konanom 20. marca 2002).

Podľa § 397 Obchodného zákonníka ak zákon neustanovuje pre jednotlivé práva inak, je premlčacia doba štyri roky.

Podľa § 398 Obchodného zákonníka pri práve na náhradu škody plynie premlčacia doba odo dňa, keď sa poškodený dozvedel alebo mohol dozvedieť o škode a o tom, kto je povinný na jej náhradu; končí sa však najneskôr uplynutím 10 rokov odo dňa, keď došlo k porušeniu povinnosti.

Podľa § 373 Obchodného zákonníka kto poruší svoju povinnosť zo záväzkového vzťahu, je povinný nahradiť škodu tým spôsobenú druhej strane, ibaže preukáže, že porušenie povinností bolo spôsobené okolnosťami vylučujúcimi zodpovednosť.

Podľa § 757 Obchodného zákonníka pre zodpovednosť za škodu spôsobenú porušením povinností ustanovených týmto zákonom platia obdobne ustanovenia § 373 a nasl.

V nadväznosti na uvedené ústavný súd nepovažuje právny záver krajského súdu týkajúci sa začiatku plynutia premlčacej doby vo veci sťažovateľa vyjadrený v napadnutom rozsudku za svojvoľný, prijatý v zjavnom omyle konajúceho krajského súdu, resp. za výsledok formalistického výkladu aplikovaných právnych noriem. Podľa názoru ústavného súdu aplikácia relevantných ustanovení krajským súdom v napadnutom rozsudku v otázke premlčania (v časti nároku v sume 53 489, 22 €), ako aj nepreukázania predpokladov vzniku škody (v časti nároku v sume 1 659,70 €, resp. aj v sume 2 240,84 €) nie je zjavne neodôvodnená, nevykazuje znaky svojvôle a ani nepopiera zmysel a účel aplikovaných právnych noriem. Ústavný súd v takomto prípade nemá žiaden dôvod a ani oprávnenie na prehodnocovanie právnych záverov tohto súdu. Argumentácia sťažovateľa podľa názoru ústavného súdu sleduje len dosiahnutie zmeny súdneho rozhodnutia, ktoré skončilo pre neho nepriaznivým výsledkom, čo však nemožno spájať s porušením jeho práv garantovaných ústavou a dohovorom. K porušeniu ústavou garantovaných práv totiž nemôže dôjsť takým rozhodnutím príslušného štátneho orgánu, ktorým tento orgán uplatní svoju právomoc v súlade s platnými právnymi predpismi.

V súvislosti s prejavom nespokojnosti sťažovateľa s napadnutým rozsudkom ústavný súd opätovne zdôrazňuje, že obsahom základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru nie je záruka, že rozhodnutie súdu bude spĺňať očakávania a predstavy účastníka konania. Podstatné je, aby postup súdu bol v súlade so zákonom, aby bol ústavne akceptovateľný

a aby jeho rozhodnutie bolo možné kvalifikovať ako zákonné, preskúmateľné a bez znakov arbitrárnosti. V opačnom prípade nemá ústavný súd dôvod zasahovať do postupu a rozhodnutí súdov, a tak vyslovovať porušenie základných práv (obdobne napr. I. ÚS 50/04, III. ÚS 162/05).

Na základe uvedeného ústavný súd dospel k záveru, že medzi napadnutým rozsudkom krajského súdu a obsahom základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a tiež práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru označených sťažovateľom neexistuje taká príčinná súvislosť, ktorá by signalizovala možnosť vysloviť ich porušenie po prípadnom prijatí sťažnosti na ďalšie konanie. Ústavný súd preto pri predbežnom prerokovaní rozhodol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde o odmietnutí sťažnosti sťažovateľa ako zjavne neopodstatnenej.

Vzhľadom na odmietnutie sťažnosti sa už ústavný súd ďalšími požiadavkami sťažovateľa na ochranu ústavnosti nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 24. septembra 2015